

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

**Godišnje izvješće o provedbi Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog
prometa Republike Hrvatske za razdoblje od 2021. do 2030. godine za
2022. godinu**

Zagreb, travanj 2023.

Sadržaj

1. Uvod.....	1
2. Izvješće o napretku u provedbi posebnog cilja iz Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa.....	2
2.1. Unaprjeđenje sigurnosti cestovnog prometa u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2021. do 2030. godine.	2
Ostvarene vrijednosti pokazatelja uspješnosti	3
2.2. Promjena stanja mjerena pripadajućim pokazateljima ishoda.....	3
2.3. Postupanja po uočenim izazovima u provedbi	4
2.4. Radnje koje se poduzimaju za smanjene identificiranih rizika provedbi posebnog cilja....	4
3. Zaključak.....	5

1. Uvod

Nacionalni plan sigurnosti cestovnog prometa Republike Hrvatske za razdoblje od 2021. do 2030. (dalje u tekstu: Nacionalni plan) donijela je Vlada Republike Hrvatske u srpnju 2021. godine. Nacionalni plan ima za cilj smanjenje stradavanja u prometu, unatoč stalnom povećanju broja vozila i vozača, prometnog opterećenja i negativnih utjecaja na okoliš.

Posebni cilj Nacionalnog plana je Unaprjeđenje sigurnosti cestovnog prometa u Republici Hrvatskoj čije je ostvarenje planirano provedbom mjera kroz 13 područja djelovanja (PD1 Sigurna brzina, PD2 Vožnja bez utjecaja alkohola, droga i lijekova, PD3 Sigurna vožnja, PD4 Sigurnosna kaciga, PD5 Zaštita u vozilu, PD6 Prevencija distrakcije vozača, PD7 Aktivni oblici prometovanja, PD8 Sigurnost motociklista i mopedista, PD9 Sigurnost profesionalnih vozača, PD10 Sigurna infrastruktura, PD11 Sigurna vozila, PD12 Brze i učinkovite hitne službe, PD13 Jačanje kapaciteta prometne policije i inspeksijskih službi).

Nacionalni plan provodi multidisciplinarna Radna skupina sastavljena od predstavnika Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Ministarstva pravosuđa i uprave, Ministarstva zdravstva, Fakulteta prometnih znanosti, Hrvatskog autokluba, Centra za vozila Hrvatske, Hrvatskog ureda za osiguranje, Hrvatskih cesta, Hrvatskih autocesta i Ministarstva unutarnjih poslova, koje je Vlada Republike Hrvatske imenovala nositeljem ovog Plana.

Nacionalni plan se ne financira proračunskim sredstvima nego sredstvima koje na račun Državnog proračuna uplaćuje Centar za vozila Hrvatske od sredstava koje stručne organizacije prikupe za prometnu preventivu prilikom obavljanja tehničkih pregleda i registracije vozila, sukladno posebnom ugovoru s Ministarstvom unutarnjih poslova.

2. Izvješće o napretku u provedbi posebnog cilja iz Nacionalnog plana sigurnosti cestovnog prometa

Sukladno viziji održivog razvoja i sigurnosti cestovnog prometa Europske unije i Ujedinjenih naroda Nacionalnim planom postavljen posebni cilj:

2.1. Unaprjeđenje sigurnosti cestovnog prometa u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2021. do 2030. godine.

Utvrđeni posebni cilj, koji će biti ostvaren provedbom mjera svrstanih u 13 područja djelovanja, izravno pridonosi ostvarenju Plana Ujedinjenih naroda za održivi razvoj 2030. godine (UN Agenda 2030.), cilju održivog razvoja (Sustainable Development Goals - SDG) broj 3. Osigurati zdrav život i promicati blagostanje za ljude svih generacija, te cilju broj 11. Učiniti gradove i naselja sigurnim i održivim mjestima.

Posebni cilj je temeljno kvantifikacijske naravi pa se ishod izražava kroz broj smrtno stradalih i teško ozlijeđenih osoba u prometnim nesrećama.

Planom je zadano smanjenje poginulih i teško ozlijeđenih osoba za 50% do 2030. godine, u odnosu na referentnu 2019. godinu. Ova godina je uzeta za referentnu zbog nerealnih pokazatelja tijekom pandemije COVID-19 2020. godine.

Tijekom 2022. godine provedeno je ili je u fazi provedbe 21 preventivni projekt i to tradicionalni projekti kao što su: Poštujte naše znakove – aktivnost s početkom nove školske godine, Prometna učilica za osnovne i srednje škole, Sigurno u auto sjedalici, Prometna preventiva u predškolskim ustanovama, Bez promila, Klik, EuroRAP i STOP neosiguranim vozilima te 13 projekata organizacija civilnog društva, odnosno udruga građana, koje su aplicirale na sredstva Nacionalnog plana temeljem raspisanog javnog poziva.

Ukupno je za sufinanciranje ovih projekata osigurano 330.000,00 EUR-a u Nacionalnom planu.

Isto tako, sufinancirana je sanacija 69 potencijalno opasnih mjesta na državnim, županijskim, lokalnim i nerazvrstanim cestama na području cijele Hrvatske, a za navedeno je osigurano i utrošeno oko 2.000.000,00 EUR-a.

U isto vrijeme, za redovno i ciljano funkcioniranje prometne policije i inspeksijskih službi Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, izdvojeno je oko 1.061.782,47 EUR-a za nabavu specijalnih vozila, uređaja za mjerenje brzine, kao i pratećih softverskih programa.

Ostvarene vrijednosti pokazatelja uspješnosti

POKAZATELJ ISHODA	POČETNA VRIJEDNOST	CILJNA VRIJEDNOST	STVARNA VRIJEDNOST 2022.
OI.02.11.38 Broj osoba poginulih u prometnim nesrećama	297	148	275
OI.02.11.38 Broj nesreća s poginulim osobama	279	139	243
OI.02.11.37 Broj nesreća s teško ozlijeđenim osobama	2213	1106	2580

2.2. Promjena stanja mjerena pripadajućim pokazateljima ishoda

Tijekom 2022. godine zabilježeno je smanjenje broja smrtno stradalih osoba za 5,8%, broj nesreća s poginulim je manji za 8%, ali broj nesreća s teško ozlijeđenim osobama je veći za 10,2%.

Usporedimo li pokazatelje iz 2022. godine s brojevima iz referentne 2019. godine, broj poginulih je manji za 7,4% (275/ 297), broj nesreća s poginulima za 12,9% (243/ 279), uz istovremeno povećanje broja nesreća s teško ozlijeđenima za 16,6% (2.580/2.213).

2.3. Postupanja po uočenim izazovima u provedbi

Tijekom provedbe Nacionalnog plana tijekom 2021. i 2022. godine došlo je, iz objektivnih razloga (dugi postupci javnih nabava, nedovoljna educiranost aplikanta za sredstva Nacionalnog plana i sl.), do usporavanja dinamike ostvarenja planskih aktivnosti. Tako je tijekom 2022. godine ukupno ostvareno 51,53% od planiranih aktivnosti (utrošenih sredstava) te je ostatak aktivnosti (ugovoreni projekti) prenesen u 2023. godinu. Tijekom 2023. godine, Radna skupina zadužena za provođenje Nacionalnog plana poduzima mjere za ubrzanje realizacije aktivnosti.

2.4. Radnje koje se poduzimaju za smanjenje identificiranih rizika provedbi posebnog cilja

Radna skupine zadužena za provođenje Nacionalnog plana obvezna je svake tri godine provoditi evaluaciju provedbe Plana kroz praćenje rezultata provedenih mjera uz izradu detaljne statističke analize baze podataka o prometnim nesrećama, kao i analize trendova u područjima djelovanja. Nacionalni plan usvojen je u srpnju 2021. godine iz čega proizlazi kako prvo trogodišnje razdoblje obuhvaća 2021., 2022. i 2023. godinu. Statistički pokazatelji za cjelokupno trogodišnje razdoblje biti će dostupni u veljači 2024. te će se sukladno tome i provesti evaluacija pokazatelja uspješnosti posebnog cilja po područjima djelovanja.

Prilikom izrade Plana, praćenje pokazatelja na trogodišnjoj razini, odabrano je kao optimalno radi statističke relevantnosti pokazatelja (broja prometnih nesreća i težine posljedica) sukladno smjernicama i direktivama Europske komisije kojima se uređuje područje sigurnosti cestovnog prometa.

3. Zaključak

Temeljem iznesenog, zaključak je da se dosadašnjom provedbom Nacionalnog plana promatrano kroz pokazatelje tijekom 2022. godine, a i usporedbom s referentnom 2019. godinom, kada se radi o smrtnom stradavanju i nesrećama s poginulim osobama, dostiglo očekivane i zacrtane ciljeve.

Uzroke povećanja broja prometnih nesreća s teško ozlijeđenim osobama treba gledati svakako i kroz činjenicu povećanja prometnih tokova tijekom 2022. godine, u odnosu na 2021. i to za 14,5 % na autocestama i za gotovo 7 % na državnim cestama.

Također, prema podacima Centra za vozila Hrvatske, u 2022. godini, u odnosu na 2021. godinu, osobni automobili su prešli 7% više kilometara (oko 700 kilometara više u prosjeku).

Osim toga, granicu Republiku Hrvatske tijekom 2022. godine (ulaz-izlaz) prešlo je preko 37.000.000 vozila inozemnih registarskih oznaka, što je u odnosu na 2021. godinu povećanje od 33,2 posto.

Temeljem navedenih podataka treba naglasiti da se unatoč povećanju prometa na državnim autocestama i cestama, povećanju prijeđenih kilometara osobnih vozila, kao i osjetnom porastu broja ulazaka i izlazaka vozila inozemnih oznaka na graničnim prijelazima Republike Hrvatske, smanjio broj smrtnih stradavanja, što svakako pripada pozitivnim pokazateljima cestovne sigurnosti.

U budućem razdoblju, a nakon izrade konačnog evaluacijskog izvješća za trogodišnje razdoblje provest će se rasprava o ostvarenim vrijednosti pokazatelja uspješnosti te donijeti zaključci o učincima dosadašnjih aktivnosti i eventualnim uzrocima neispunjenja zadanog cilja. Sukladno tim zaključcima, Radna skupina će predložiti adekvatne korektivne mjere kako bi se dostigao postavljeni cilj Nacionalnog plana o smanjenju broja poginulih i teško ozlijeđenih osoba za 50% do 2030. godine, u odnosu na referentnu 2019. godinu.

Prilog:

- Tablični pregled izrađen u Excel formatu

KOORDINATORI ZA STRATEŠKO PLANIRANJE

Terezija Gras,
državna tajnica

mr.sc. Branko Turić,

voditelj Službe za strateško

planiranje, statistiku i unaprjeđenje rada

